

יום השואה

הנער בפיג'מת הפסים - משני צידי הגדר פעילות ליום השואה – בעקבות סרט

הספר נכתב על ידי גון בוין, סופר אירי, המציג את נושא השואה מזווית שונה וחדשה: מחנה ההשמדה כפי שהוא משתקף דרך עיניו של ילד הנמצא מעברה השני של הגדר. הסרט נאמן לספר, כמעט מילה במילה. דובר אנגלית. הסרט והספר רחוקים מהתיאורים הריאליסטיים והמפורטים של תיאורי השואה המוכרים לנו. ברונו הילד הגרמני ושמאל הילד היהודי מתנהלים לאורך העלילה על רצף מצבים שאין הם מבינים. החקירה והגילוי של המתרחש אינו מצליח להביא את הילדים להבנת המציאות לאשורה. החוויה שעובר הצופה טמונה בפער בין הידוע לו על המציאות לבין התנהלותם התמימה של הילדים. אי הידיעה ואי ההבנה מביאה את סופם הטרגי של הילדים.

הפעילות:

הקרינו את הסרט כחלק מפעילות יום השואה. את השיחה אפשר לנהל למחרת ההקרנה כי אורך הסרט כשעה וחצי. השיחה יכולה להתנהל באופן אסוציאטיבי על פי שאלות והערות הילדים בהתאם להתרשמותם, או על פי התבנית המוצגת כאן.

• על המדריך להחליט האם הוא יקרין את סוף הסרט שהופך בבת אחת לפלסטי ומוחשי. צריך להתחשב בגיל הילדים ומידת הרגישות משום שהסוף מטלטל ומזעזע.

הסיפור מזמין נושאים רבים לשיחה, אך המעניין ביותר הוא מבנה העלילה השזור בשני קווים מקבילים: דמיון וזהות בין שני הילדים מחד ושוני תהומי מאידך.

הסצנה	דמיון וזהות	השוני
עזיבת הבית	הילדים מספרים על עזיבת המוכר והידוע.	תיאור מפורט של חיי השפע והנוחות במשפחתו של ברונז ומנגד תאור הברוטאליות של גירוש היהודים.
היחס לעזיבה	על שניהם העזיבה נכפית.	שמואל נלקח בכוח ולברונז מסבירים.
הנסיעה	ברכב פרטי וברכבת	הנוחות בניסיעתו של ברונז, שאפשרה לו לישון, מול מה שאנחנו יודעים על רכבות המסע בהם נלקחו היהודים.
"בית החדש"	שניהם נאלצים להסתגל למקום חדש.	בית חדש ונוח לברונז, עם חדר משלו. מחנה ריכוז לשמואל.
הגדרות וחוקים	לשניהם מוגדר תחום שממנו אסור להם לצאת.	מה יהיה ענשו של כל אחד מהם אם ייתפס מפר את החוקים...?
מדים	המדים הם חלק מהנוף	רק אביו של ברונז לובש מדים מתוקף תפקידו. המדים מסמלים את מעמדו הרם. שמואל וכל היהודים במדי אסירים המסמלים את השפלתם.
הבנת המתרחש	שני הילדים לא מבינים את המצב לאשורו. האמא במצב ביניים	אביו של ברונז וחייליו בטוחים בדרכם ובצדקתה. האם היהודים יודעים מה צופה להם גורלם?
לחיות את המציאות	שניהם חיים במציאות לא מוסברת.	ברונז חי בעולם של פנטזיות. שמואל מיטלטל עם הנסיבות.
דמות האב	נערצת	דמות אביו של ברונז מתערערת בעיניו.
חברות	שניהם בודדים ושמחים בחברותם החדשה.	
רעב ושובע	הילדים משוחחים על אוכל.	ברונז חי בשפע ואינו מבין את הרעב שחוה שמואל.
המושג "יהודי"	הילדים אינם מבינים את המשמעות.	כהגדרת משפחתו של ברונז: לא בני אדם, אחרים – אויבים.

